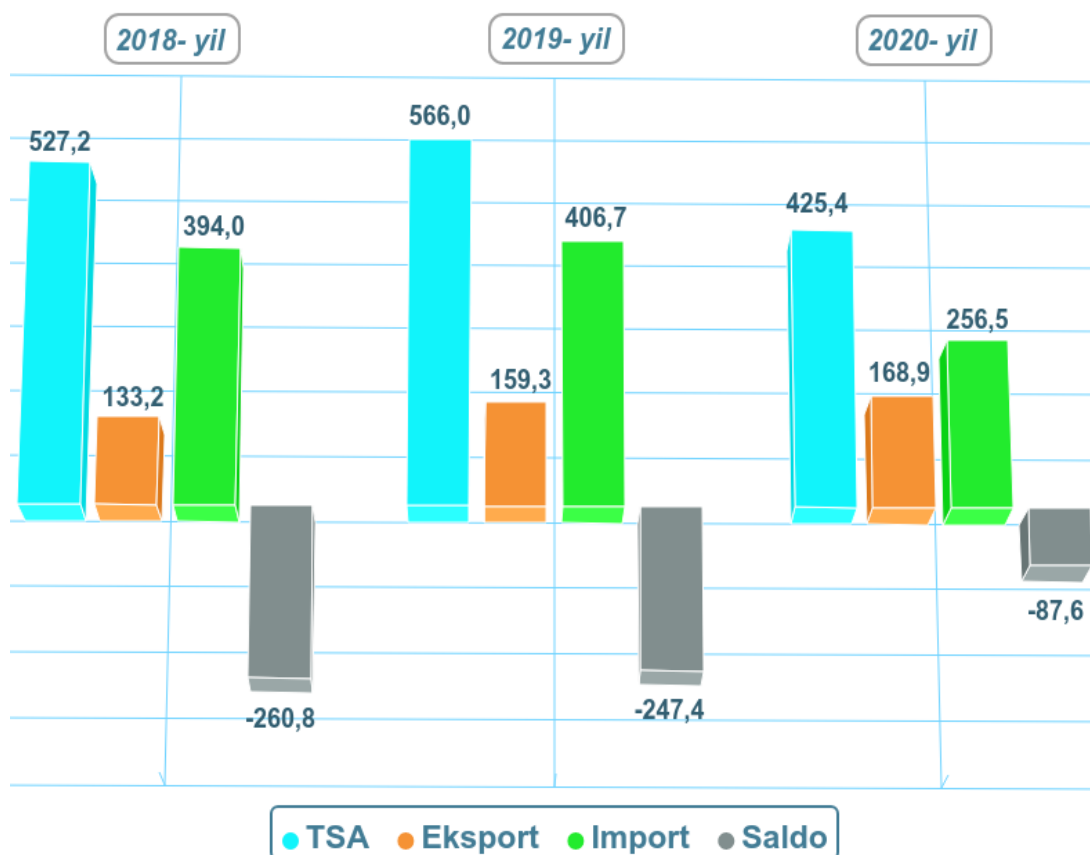

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-may oylari uchun dastlabki ma`lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o`z ta`sirini o`tkazadi.

2020- yil yanvar-may oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 425,4 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 75,2 % ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO
AYLANMASI VA
BALANSI
(yanvar-may,
mln. AQSh
dollari)

Ma`lumot uchun: Navoiy viloyati tovarlar tashqi savdosi statistika ko`rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o`rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o`rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o`z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

NAVOIY
VILOYAT
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020- yil
yanvar-may,
mln. AQSh
dollari, ulushi,
% da)

TSA da eksport hajmi 168,9 mln. AQSh dollariga (2019- yilning mos davriga nisbatan 106,0 foizni) va import hajmi 256,5 mln. AQSh dollariga (2019- yilning mos davriga nisbatan 63,1 foizni) tashkil qilmoqda. Hisobot davrida – 87,6 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Fransiya	74,3	71,0	3,3	17,5
Xitoy Xalq Respublikasi	63,0	13,9	49,1	14,8
Rossiya Federatsiyasi	61,5	17,2	44,3	14,5
Litva	39,9	1,9	38,0	9,4
Koreya Respublikasi	33,7	-	33,7	7,9
Kanada	23,3	23,3	-	5,5
Qozog`iston	22,7	2,4	20,3	5,3
Turkiya	19,6	9,0	10,6	4,6
Qirg`iz Respublikasi	17,5	17,4	0,1	4,1
AQSh	14,4	0,1	14,3	3,4

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Navoiy viloyati, jahonning 61 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Fransiya (17,5 %), Xitoy Xalq Respublikasida (14,8 %), Rossiya Federatsiyasida (14,5 %), Litva (9,4 %), Koreya Respublikasida (7,9 %), Kanada (5,5 %) va Qozog`istonda (5,3 %) qayd etilgan.

**NAVOIY
VILOYATINING
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
HAJMI (yanvar-
may,
mln. AQSh
dollari)**

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, qo`shni davlatlar Qozog`iston va Qirg`iz Respublikalari bilan TSA da so`nggi yillarda katta o`zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so`nggi uch yilda TSA Qozog`iston, Qirg`iz Respublikasi va Turkmaniston bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo`shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Fransiya, Xitoy, Rossiya, Litva, Koreya Respublikasi va Kanada davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

	Jami mln. AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o`zgarish sur`ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	425,4	75,2	100,0
MDH davlatlari	118,0	62,5	27,7
Boshqa davlatlar	307,4	81,5	72,3

NAVOIY
VILOYATINING
HUDUDLAR
BO'YICHA
TASHQI SAVDO
AYLANMASI
HAJMI (yanvar-
may,
ming AQSh
dollari)

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	425 387,4	75,2
Navoiy sh.	258 106,5	71,5
Zarafshon sh.	2 825,8	107,2
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	85 466,1	134,1
Konimex	1 703,8	100,8
Qiziltepa	18 537,8	142,4
Navbahor	17 837,8	123,2
Nurota	6 722,4	104,5
Tomdi	321,6	64,9
Uchquduq	994,0	52,3
Xatirchi	5 172,5	38,7
Bo'linmaydigan hajm	27 699,1	-

2020- yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasi 425,4 mln. AQSh dollarini 2019- yilning mos davriga nisbatan 75,2 foizni tashkil qilmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to'rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Fransiya (67,8 mln. AQSh dollari), Kanada (23,3 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (17,3 mln. AQSh dollari), va Turkmaniston (3,1 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

NAVOIY
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
mln. AQSh
dollari)

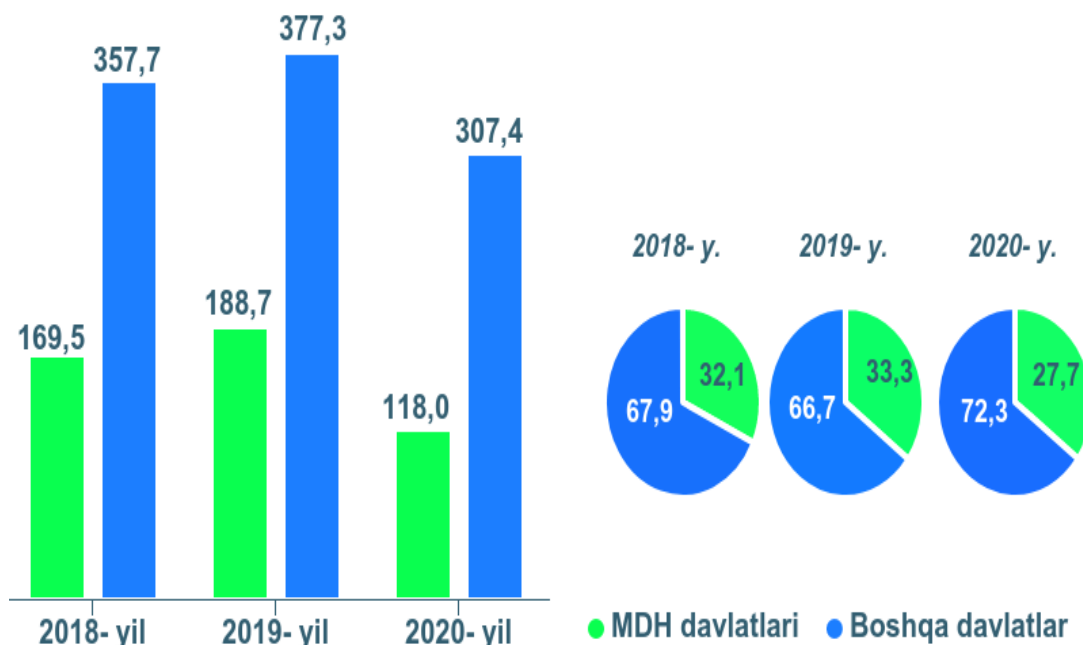
Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Fransiya	64,8	72,2	74,3
Eksport	63,5	71,3	71,0
Import	1,3	0,9	3,3
Saldo	62,2	70,4	67,7
Xitoy Xalq Respublikasi	144,0	117,0	63,0
Eksport	17,0	36,4	13,9
Import	127,0	80,6	49,1
Saldo	-110,0	-44,2	-35,2
Rossiya Federatsiyasi	53,7	73,8	61,5
Eksport	10,9	17,8	17,2
Import	42,8	56,0	44,3
Saldo	-31,9	-38,2	-27,1
Litva	5,4	6,8	39,9
Eksport	0,7	2,2	1,9
Import	4,7	4,6	38,0
Saldo	-4,0	-2,4	-36,1
Koreya Respublikasi	11,4	18,9	33,7
Eksport	0,6	-	-
Import	10,8	18,9	33,7
Saldo	-10,2	-18,9	-33,7
Kanada	0,2	0,2	23,3
Eksport	0,1	0,1	23,3
Import	0,1	0,1	-
Saldo	0,0	0,0	23,3
Qozog`iston	21,1	26,7	22,7
Eksport	16,0	3,9	2,4
Import	5,1	22,8	20,3
Saldo	10,9	-18,9	-17,9

	Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-may, mln. AQSh dollari)	Turkiya	22,0	44,5	19,6
	Eksport	5,1	6,7	9,0
	Import	16,9	37,8	10,6
	Saldo	-11,8	-31,1	-1,6
	Qirg'iz Respublikasi	3,9	7,5	17,5
	Eksport	3,2	7,5	17,4
	Import	0,7	-	0,1
	Saldo	2,5	7,5	17,3
	AQSh	26,8	13,8	14,4
	Eksport	-	0,1	0,1
	Import	26,8	13,7	14,3
	Saldo	-26,8	-13,6	-14,2
	Ukraina	5,4	1,1	8,0
	Eksport	0,7	0,7	1,0
	Import	4,7	0,4	7,0
	Saldo	-4,0	0,3	-6,0
	Turkmaniston	3,8	2,4	7,3
	Eksport	1,7	1,6	6,9
	Import	2,1	0,8	0,4
	Saldo	-0,4	0,8	6,5
	Germaniya	12,4	36,5	6,9
	Eksport	0,5	-	0,1
	Import	11,9	36,5	6,8
	Saldo	-11,4	-36,5	-6,7
Chexiya Respublikasi	0,9	1,7	3,7	
Eksport	-	0,7	0,1	
Import	0,9	1,0	3,6	
Saldo	-0,9	-0,3	-3,5	

	Davlatlar	2018- y.	2019- y.	2020- y.
NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI (yanvar-may, mln. AQSh dollari)	Italiya	2,3	6,7	3,4
	Eksport	-	-	-
	Import	2,3	6,7	3,4
	Saldo	-2,3	-6,7	-3,4
	Yaponiya	23,7	31,9	3,2
	Eksport	0,1	4,0	0,2
	Import	23,6	27,9	3,0
	Saldo	-23,5	-23,9	-2,8
	Polsha	0,6	0,2	3,1
	Eksport	0,1	-	0,2
	Import	0,5	0,2	2,9
	Saldo	-0,4	-0,2	-2,7
	Finlandiya	-	-	2,7
	Eksport	-	-	-
	Import	-	-	2,7
	Saldo	-	-	-2,7
	Estoniya	0,5	1,2	1,9
	Eksport	-	0,1	-
	Import	0,5	1,1	1,9
	Saldo	-0,5	-1,0	-1,9
	Hindiston	3,5	3,5	1,7
Eksport	0,2	-	-	
Import	3,3	3,5	1,7	
Saldo	-3,1	-3,5	-1,7	

Respublikamizda tashqi savdoni qoʻllab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash boʻyicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020- yil yanvar-may oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 27,7 % ni tashkil etdi.

NAVOIY
VILOYATINING
TASHQI SAVDO
AYLANMASIDA
MDH
MAMLAKATLARI
VA BOSHQA
XORIJIY DAV-
LATLARNING
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
mln. AQSh
dollari,
ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020- yil yanvar-may oylarida 2019- yilning shu davriga nisbatan (81,5 % ni), jami TSA dagi ulushi 72,3 % ni tashkil etdi.

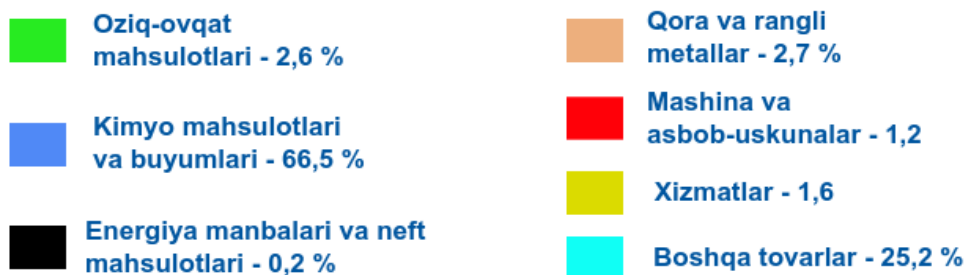
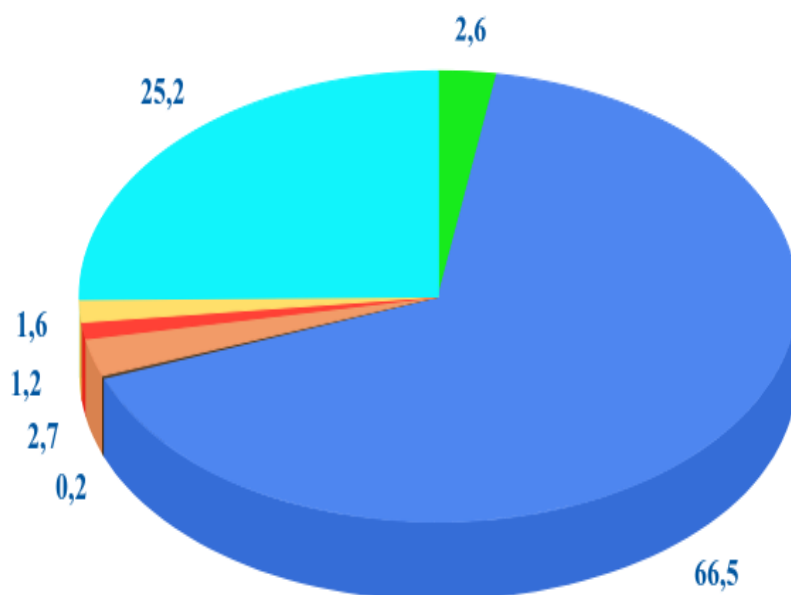

NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI (2020- yil yanvar-may)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 168,9 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 106,0 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyo mahsulotlari va buyumlari (66,5 %), boshqa mahsulotlar (25,2 %), qora va rangli metallar (2,7 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-may,
ulushi, % da)

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	168 937,5	45 637,1	123 300,4	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari	4 405,5	3 691,6	713,9	2,6	8,1	0,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	112 349,6	6 999,1	105 350,5	66,5	15,3	85,4
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	368,5	2,2	366,3	0,2	-	0,3
Qora va rangli metallar	4 569,7	2 426,6	2 143,1	2,7	5,3	1,7
Mashina va asbob-uskunalar	1 969,3	132,8	1 836,5	1,2	0,3	1,5
Xizmatlar	2 692,7	532,9	2 159,8	1,6	1,2	1,8
Boshqa tovarlar	42 582,2	31 851,9	10 730,3	25,2	69,8	8,7

2020- yilning yanvar-may oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2019- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning mos davriga nisbatan, energiya manbalari va neft mahsulotlari, oziq-ovqat mahsulotlari hamda mashina va asbob-uskunalarining eksport tarkibida pasayish kuzatildi.

MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil
yanvar-may)

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-mayiga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	106,0	141,3	97,1
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	34,2	44,2	15,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	106,0	9,9 b.	100,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	23,1	0,7	28,3
Qora va rangli metallar	107,3	132,4	88,3
Mashina va asbob-uskunalar	40,1	442,7 b.	37,4
Xizmatlar	58,9	55,5	59,8
Boshqa tovarlar	173,3	158,1	2,4 b.

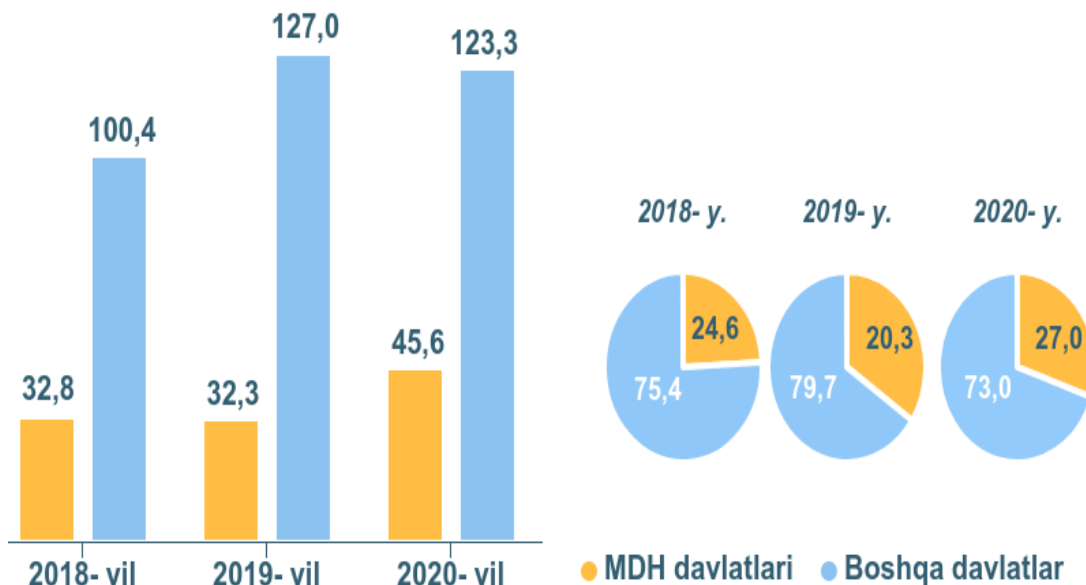
2020- yil yanvar-may oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, so'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida boshqa mahsulotlar ulushi 14,8 punktga oshib, 25,2 % ni, kimyo mahsulotlari va buyumlari 6,2 punktga oshib, 66,5 % ni tashkil etdi.

**EKSPORT
TARKIBI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
% da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Paxta tolasi	0,8	0,3	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	23,9	8,1	2,6
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	60,3	66,5	66,5
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,03	1,0	0,2
Qora va rangli metallar	2,5	2,7	2,7
Mashina va asbob-uskunalar	0,4	3,1	1,2
Xizmatlar	1,7	2,9	1,6
Boshqa tovarlar	10,4	15,4	25,2

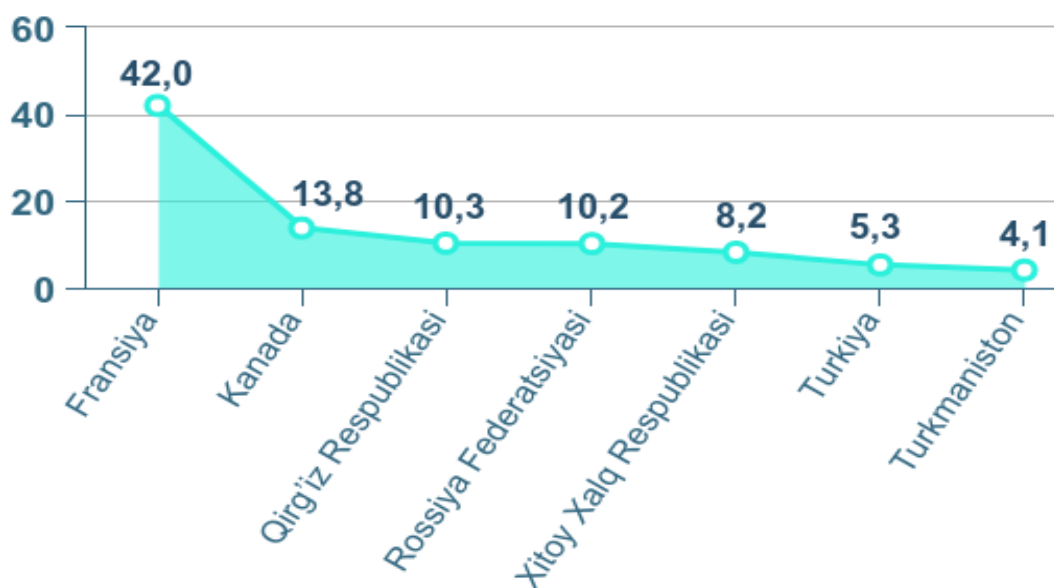
NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO'YICHA EKSPORT HAJMI (yanvar-may, ming AQSh dollari)	Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	
	Navoiy viloyati	168 937,5	106,0	
	Navoiy sh.	122 096,9	105,3	
	Zarafshon sh.	1 322,3	2,4 b.	
	<i>tumanlar:</i>			
	Karmana	11 190,3	102,5	
	Konimex	886,2	81,7	
	Qiziltepa	14 154,7	196,5	
	Navbahor	11 176,0	163,7	
	Nurota	982,5	44,3	
	Tomdi	311,9	151,8	
	Uchquduq	841,8	183,7	
	Xatirchi	3 147,5	45,3	
	Bo'linmaydigan hajm	2 827,4	-	
<p>2020- yil yanvar-may oylarida eksport 168,9 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 106,0 foiz kuzatildi.</p>				
	Jami mln. AQSH dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %	
Eksport hajmi	168,9	106,0	100,0	
MDH davlatlari	45,6	141,3	27,0	
Boshqa davlatlar	123,3	97,1	73,0	

MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
mln. AQSh
dollari,
ulushi, % da)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan eksport ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 27,0 va 73,0 foizni tashkil etdi.

NAVOIY
VILOYAT
EKSPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020- yil
yanvar-may,
% da)

2020- yilning yanvar-may oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Fransiya (eksport umumiy hajmining 42,0 %), Kanada (13,8 %), Qirg'iz Respublikasi (10,3 %), Rossiya Federatsiyasi (10,2 %), Xitoy Xalq Respublikasi (8,2 %), Turkiya (5,3 %) va Turkmaniston (4,1 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 93,9 foizni tashkil etmoqda.

NAVOIY
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O`SISH
SUR`ATLARI
(yanvar
-may)

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo`yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Kanada bir pog'onaga tushishi hisobiga, Fransiya eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 34 tani tashkil etdi.

Davlatlar	Ming AQSH dollari		2019- yilning yanvar-mayiga nisbatan, % da	O'rni
	2019- y.	2020- y.		
Fransiya	71 315,7	71 005,9	99,6	1
Kanada	103,1	23 309,6	226,1 b.	2
Qirg`iz Respublikasi	7 497,0	17 434,2	2,3 b.	3
Rossiya Federatsiyasi	17 831,8	17 215,7	96,5	4
Xitoy Xalq Respublikasi	36 425,3	13 887,5	38,1	5
Turkiya	6 681,8	8 991,1	134,6	6
Turkmaniston	1 593,4	6 931,7	4,4 b.	7
Qozog`iston	3 855,4	2 428,8	63,0	8
Litva	2 155,5	1 914,4	88,0	9
Singapur	344,3	1 182,8	3,4 b.	10
Ukraina	681,8	1 028,7	150,9	11
BAA	235,6	617,4	2,6 b.	12
Belarus Respublikasi	273,4	261,1	95,5	13
Iroq	428,7	241,0	56,2	14
Polsha	3,0	208,0	69,6 b.	15
Tojikiston	282,9	193,2	68,3	16
Afg`oniston	408,6	189,1	46,3	17
Yaponiya	4 021,9	171,1	4,3	18
Germaniya	20,3	121,0	6,0 b.	19
Moldova Respublikasi	138,1	115,0	83,2	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyo mahsulotlari va buyumlar, boshqa tovarlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari kiradi.

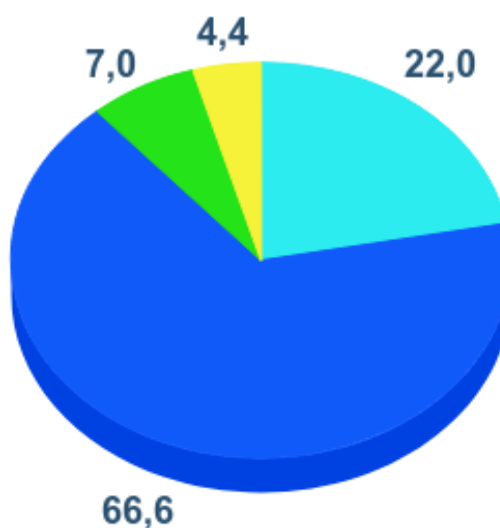
NAVOIY
VILOYATINING
AYRIM
DAVLATLAR
BILAN EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may,
ming AQSh
dollari)

XSST tarkibi	Fransiya		Kanada		Qirg'iz Respublikasi		Rossiya Federatsiyasi	
	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.	2019- y.	2020- y.
Jami eksport	71 315,7	71 005,9	103,1	23 309,6	7 497,0	17 434,2	17 831,8	17 215,7
shu jumladan:								
Paxta tolasi	21,0	-	-	-	-	-	-	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	-	-	-	-	4 736,3	1 041,6	338,7	1 867,0
Kimyo mahsulotlari va buyumlar	71 294,7	71 005,9	-	23 093,4	179,0	1 412,0	93,6	77,6
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	0,2	-	298,2	2,2
Qora va rangli metallar	-	-	103,1	216,2	972,9	1 399,1	0,2	409,8
Mashina va asbob-uskunalar	-	-	-	-	0,3	36,2	-	11,4
Xizmatlar	-	-	-	-	0,7	-	933,4	489,4
Boshqa tovarlar	-	-	-	-	1 607,6	13 545,3	16 167,7	14 358,3

Xizmatlar eksporti hajmi 2,7 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,6 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 58,9 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (66,6 %), safarlar (turizm xizmatlari) (22,0 %), moliyaviy xizmatlar (7,0 %), va boshqa xizmatlar (4,4 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

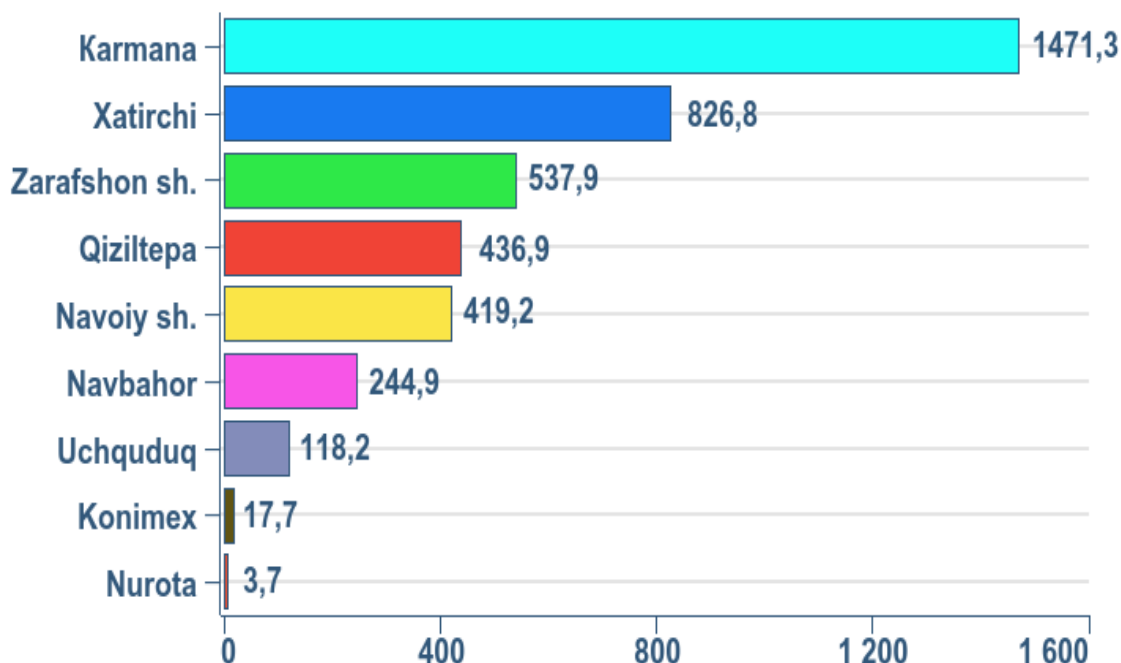
XIZMATLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(yanvar-may,
ulushi, % da)

■ Safarlar (Turizm) ■ Transport xizmatlari
■ Moliyaviy xizmatlar ■ Boshqa xizmatlar

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 4 076,8 ming AQSH dollar qiymatli 5 828,7 tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2019- yilning mos davriga nisbatan 32,4 % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,4 foizni tashkil etmoqda. Shundan eng ko'pi Karmana tumani 1 471,3 ming AQSH dollarini, Xatirchi tumani 826,8 ming AQSH dollarini, Zarafshon shahri 537,9 ming AQSH dollarini, Qiziltepa tumani 436,9 ming AQSH dollarini va Navoiy shahri 419,2 ming AQSH dollarini tashkil etmoqda.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI
(2020- yil yanvar-may, ming AQSh dollari)

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (42,5 %), Qirg'iz Respublikasi (25,2 %), Qozog'iston (12,4 %) va Belarus Respublikasi (6,4 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

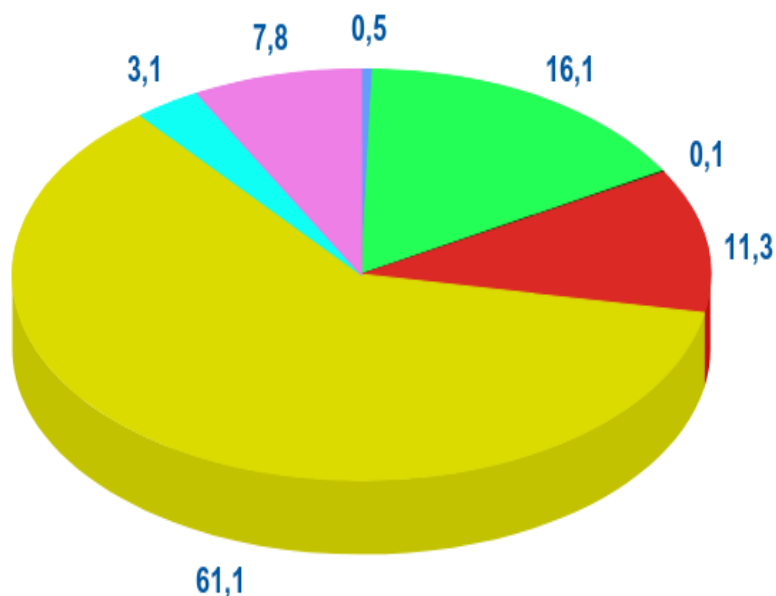
	Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
		tonna	ming AQSh dollari	ulushi*, % da	tonna	ming AQSh dollari	ulushi*, % da
MEVA - SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (yanvar-may)	Rossiya Federatsiyasi	854,7	338,7	2,7	2 708,8	1 731,1	42,5
	Qirg'iz Respublikasi	846,3	4 704,1	37,4	765,7	1 027,1	25,2
	Qozog'iston	6 950,6	2 733,4	21,7	903,6	506,9	12,4
	Belarus Respublikasi	788,5	271,2	2,2	484,6	260,6	6,4
	Iroq	690,5	404,7	3,2	235,2	181,2	4,4
	Afg'oniston	224,2	194,3	1,5	521,8	118,2	2,9
	Gruziya	152,6	81,2	0,6	85,0	99,9	2,5
	Pokiston	-	-	-	48,0	72,0	1,8
	Xitoy Xalq Respublikasi	1 191,3	928,8	7,4	51,2	50,4	1,2
	Moldova Respublikasi	182,5	138,1	1,1	17,5	15,5	0,4
	BAA	200,8	211,8	1,7	2,3	8,7	0,2
	Koreya Respublikasi	-	-	-	5,0	5,0	0,1
	Boshqa davlatlar	7 320,9	2 562,0	20,5	-	-	-

*-qiymat ifodasidan

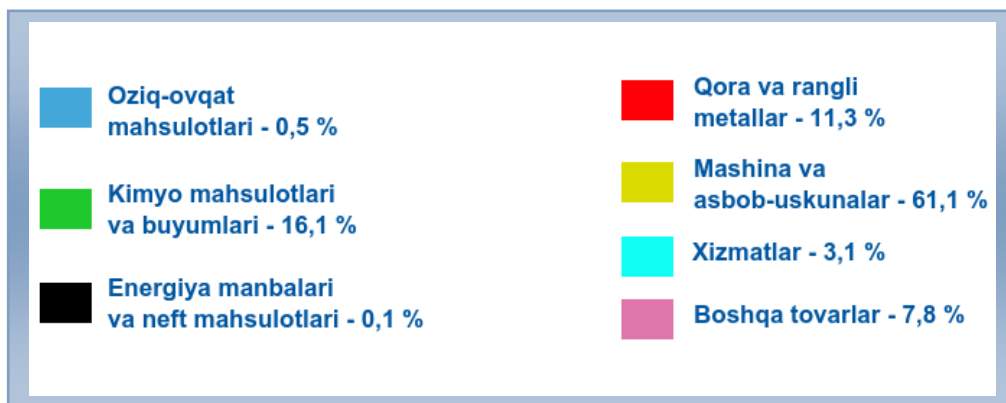
NAVOIY VILOYATINING IMPORTI (2020- yil yanvar-may)

2020- yil yanvar-may oylarida import hajmi 256,5 mln. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 63,1 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashina va asbob-uskunalar (61,1 %), kimyo mahsulotlari va buyumlari (16,1 %), qora va rangli metallar (11,3 %) ga to'g'ri keldi.

XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may,
ulushi, % da)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-mayida import qilingan tovarlar hajmi 248,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 7,9 mln. AQSh dollariga yetdi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARDAN
IMPORT TARKIBI
(2020- yil
yanvar-may)**

XSST tarkibi	Ming AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	256 449,9	72 361,8	184 088,1	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari	1 217,1	594,1	623,0	0,5	0,8	0,3
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	41 223,9	7 159,4	34 064,5	16,1	9,9	18,5
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	388,7	86,8	301,9	0,1	0,1	0,2
Qora va rangli metallar	29 062,8	21 203,8	7 859,0	11,3	29,3	4,3
Mashina va asbob-uskunalar	156 764,4	28 489,9	128 274,5	61,1	39,4	69,7
Xizmatlar	7 896,3	2 455,6	5 440,7	3,1	3,4	2,9
Boshqa tovarlar	19 896,7	12 372,2	7 524,5	7,8	17,1	4,1

Importning eng katta ulushi, mashina va asbob-uskunalar (61,1 %), kimyoviy mahsulotlar va buyumlar (16,1 %), qora va rangli metallar (11,3 %), shuningdek MDH mamlakatlarida mashina va asbob-uskunalar (39,4 %), qora va rangli metallar (29,3 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (69,7 %) hamda kimyoviy mahsulotlar va buyumlar (18,5 %) hissasiga to'g'ri keladi.

	XSST tarkibi	2019- yil yanvar-mayga nisbatan, % da		
		Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
MDH VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARDAN IMPORTNING O`SISH SUR`ATLARI (2020- yil yanvar-may)	Jami	63,1	46,3	73,5
	shu jumladan:			
	Oziq-ovqat mahsulotlari	59,2	72,4	50,4
	Kimyo mahsulotlari va buyumlari	123,5	97,1	131,0
	Energiya manbalari va neft mahsulotlari	57,7	17,1	181,3
	Qora va rangli metallar	81,5	117,3	44,7
	Mashina va asbob-uskunalar	53,7	25,3	71,4
	Xizmatlar	133,5	121,7	139,6
	Boshqa tovarlar	54,0	82,5	34,4

Joriy davrda jami import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko`rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan xizmatlar (33,5 %), kimyo mahsulotlar va buyumlar (23,5 %) gacha o`sdi.

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
mln. AQSh
dollari,
ulush % da)**

XSST tarkibi	2018- y.	2019- y.	2020- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari	0,3	0,5	0,5
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	10,1	8,2	16,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,5	0,2	0,1
Qora va rangli metallar	9,3	8,8	11,3
Mashina va asbob-uskunalar	76,0	71,8	61,1
Xizmatlar	1,6	1,4	3,1
Boshqa tovarlar	2,2	9,1	7,8

2020- yil yanvar-may oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, kimyo mahsulotlari va buyumlari 2019- yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 8,2 % dan 16,1 % gacha, qora va rangli metallarda importning ulushi esa 8,8 % dan 11,3 % gacha o'sdi, shuningdek mashina va asbob-uskunalar 71,8 % dan 61,1 % ga kamaydi.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 28,2 va 71,8 foizni tashkil etdi.

NAVOIY
VILOYATINING
HUDUDLAR
BO'YICHA
IMPORT HAJMI
(yanvar-may,
ming AQSh
dollari)

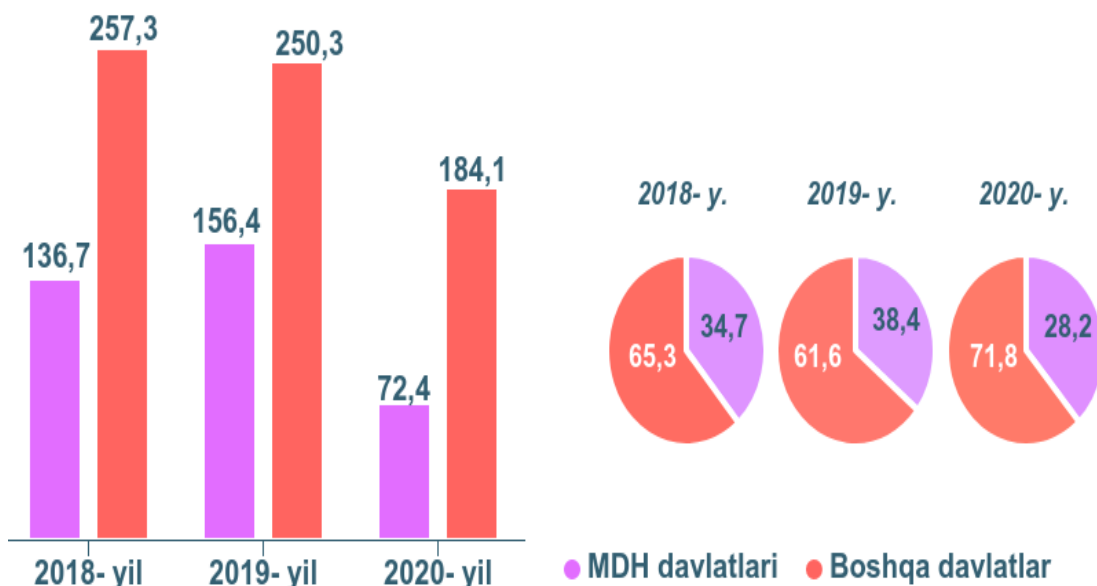
Tuman va shahar nomi	Import hajmi	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	256 449,9	63,1
Navoiy sh.	136 009,6	55,5
Zarafshon sh.	1 503,5	72,1
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	74 275,8	140,7
Konimex	817,6	135,2
Qiziltepa	4 383,1	75,4
Navbahor	6 661,8	87,1
Nurota	5 739,9	136,2
Tomdi	9,7	3,3
Uchquduq	152,2	10,6
Xatirchi	2 025,0	31,5
Bo'linmaydigan hajm	24 871,7	-

2020- yil yanvar-may oylarida import 256,5 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 63,1 foiz kuzatildi.

	Jami mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	256,5	63,1	100,0
MDH davlatlari	72,4	46,3	28,2
Boshqa davlatlar	184,1	73,5	71,8

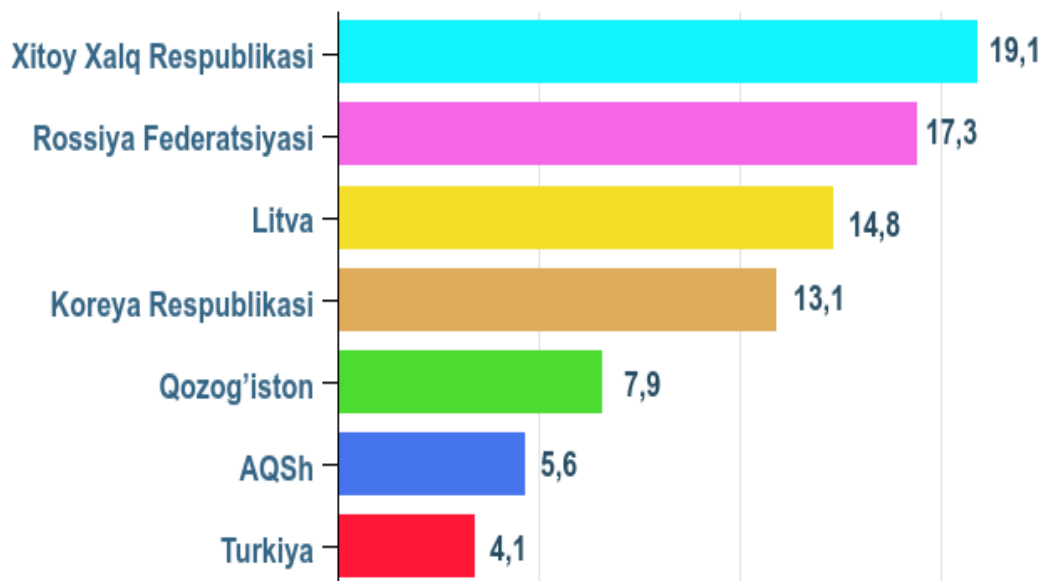

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLAT-
LARDAN
TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-may,
mln. AQSh
dollari,
ulush % da)**

Yetti yirik hamkor davlatlar (Xitoy, Rossiya Federatsiyasi, Litva, Koreya Respublikasi, Qozog'iston, AQSh va Turkiya) jami importning 81,9 % ini tashkil qiladi, bu 210,2 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

**NAVOIY
VILOYAT
IMPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020- yil
yanvar-may,
% da)**

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Xitoy, Rossiya, Litva va Koreya tomonidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 19,1 % ulushi bilan Rossiya Federatsiyasini (17,3 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o`rinni egalladi.

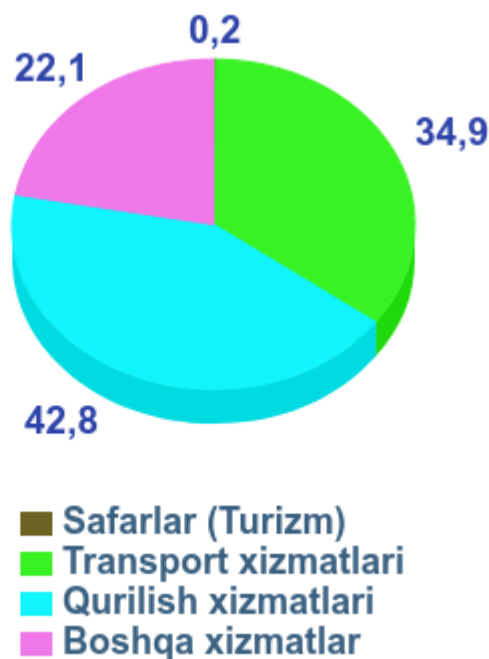
TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-may)

Davlatlar	Ming AQSH dollari		2019- yilning yanvar-mayiga nisbatan, % da	O`rni
	2019- y.	2020- y.		
Xitoy Xalq Respublikasi	80 599,6	49 079,7	60,9	1
Rossiya Federatsiyasi	56 037,8	44 269,6	79,0	2
Litva	4 628,5	37 997,1	8,2 b.	3
Koreya Respublikasi	18 927,0	33 703,6	178,1	4
Qozog`iston	22 753,2	20 256,6	89,0	5
AQSH	13 769,1	14 323,0	104,0	6
Turkiya	37 830,2	10 584,4	28,0	7
Ukraina	411,2	7 024,2	17,1 b.	8
Germaniya	36 518,5	6 788,0	18,6	9
Chexiya Respublikasi	1 002,1	3 601,8	3,6 b.	10
Italiya	6 667,2	3 379,5	50,7	11
Fransiya	853,0	3 252,4	3,8 b.	12
Yaponiya	27 868,8	3 024,7	10,9	13
Polsha	190,0	2 955,3	15,6 b.	14
Finlandiya	23,9	2 665,1	111,3 b.	15
Estoniya	1 109,9	1 950,0	175,7	16
Hindiston	3 474,8	1 727,6	49,7	17
Indoneziya	894,5	1 313,0	146,8	18
Latviya	69,8	1 293,8	18,5 b.	19
Eron	856,2	1 156,6	135,1	20

**XIZMATLAR
IMPORTI
TARKIBI
(2020- yanvar-
may, ulushi,
% da)**

2020- yil yanvar-may oylari yakuni bo'yicha 51 davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

2020- yil yanvar-may oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 7,9 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 3,1 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 133,5 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi qurilish xizmatlari va transport xizmatlaridan iborat bo'ldi.

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel (99879) 222-04-36